

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hustopeče, Masarykovo nám. 1
Autor	Mgr. Jan Svoboda
Číslo	VY_32_INOVACE_5_PRÁVO_1.05_Moc zákonodárná
Název	Ústavní právo
Téma hodiny	Moc zákonodárná
Předmět	Právo
Ročník/y/	1. ročník
Datum vytvoření	9.1.2013
Anotace	Výkladová prezentace k tématu Moc zákonodárná
Očekávaný výstup	Žák je schopen charakterizovat moc zákonnou dle Ústavy ČR, popsat její součásti a její činnost.
Druh učebního materiálu	Prezentace

Ústava ČR

Moc zákonodárná

Vypracoval: Mgr. Jan Svoboda

Zákonodárnou mocí rozumíme oprávnění vydávat zákony, které je svěřeno zákonodárnému sboru.

**Zákonodárným sborem České republiky je
Parlament České republiky**

Parlament ČR se skládá se ze dvou komor:

- **Poslanecké sněmovny (dolní komora)**
- **Senátu (horní komora)**

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR

- Poslanecká sněmovna je dolní komora Parlamentu ČR
- Její hlavní činností je přijímání ústavních a ostatních zákonů
- Dalšími činnostmi jsou např. kontrola činnosti Vlády ČR, kontrola státních orgánů, volba členů některých orgánů státní správy
- Poslanecká sněmovna má 200 poslanců volených na dobu 4 let
- do Poslanecké sněmovny se volí podle zásad poměrného zastoupení
- pasivní volební právo (právo být volen) je do Poslanecké sněmovny 21 let
- Sídlo sněmovny se nachází na Malé Straně v Praze, ve třech blocích domů a paláců v oblasti mezi Malostranským a Valdštejnským náměstím, kolem Sněmovní a Thunovské ulice
- Poslanecká sněmovna vznikla k 1. lednu 1993 transformací z dosavadní České národní rady

Orgány Poslanecké sněmovny ČR jsou:

- předseda
- místopředsedové
- výbory
- komise

Výbory Poslanecké sněmovny ČR 1:

- Hospodářský výbor
- Kontrolní výbor
- Mandátový a imunitní výbor
- Organizační výbor
- Petiční výbor
- Rozpočtový výbor
- Ústavně právní výbor
- Volební výbor
- Výbor pro bezpečnost

Výbory Poslanecké sněmovny ČR 2:

- Výbor pro evropské záležitosti
- Výbor pro obranu
- Výbor pro sociální politiku
- Výbor pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu
- Výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj
- Výbor pro zdravotnictví
- Výbor pro životní prostředí
- Zahraniční výbor
- Zemědělský výbor

Komise Poslanecké sněmovny ČR:

- Stálá komise pro kontrolu činnosti Bezpečnostní informační služby
- Stálá komise pro kontrolu činnosti Generální inspekce bezpečnostních sborů
- Stálá komise pro kontrolu činnosti Národního bezpečnostního úřadu
- Stálá komise pro kontrolu činnosti Vojenského zpravodajství
- Stálá komise pro kontrolu použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, použití sledování osob a věcí a rušení provozu elektronických komunikací
- Stálá komise pro práci Kanceláře Poslanecké sněmovny
- Stálá komise pro rodinu a rovné příležitosti
- Volební komise

Rozpuštění Poslanecké sněmovny ČR

Poslanecká sněmovna může být rozpuštěna prezidentem
jestliže :

- nevysloví důvěru nově jmenované vládě, jejíž předseda byl prezidentem republiky jmenován na návrh předsedy Poslanecké sněmovny - nastává až po dvou nevysloveních důvěry vládě, jejíž předseda byl jmenován prezidentem,
- neusnese se do tří měsíců o vládním návrhu zákona, s jehož projednáváním spojila vláda otázku důvěry,

Poslanecká sněmovna může být rozpuštěna prezidentem jestliže :

- přeruší zasedání po dobu delší, než je přípustné (120 dní),
- není po dobu delší než 3 měsíce způsobilá se usnášet (přítomnost nejméně 1/3 všech poslanců), ačkoliv nebylo její zasedání přerušeno a ačkoliv byla v té době opakovaně svolávána ke schůzi,
- prezident rozpustí Poslaneckou sněmovnu na návrh Poslanecké sněmovny, který je prezidentovi předložen formou usnesení, jež bylo přijato v Poslanecké sněmovně třípětinovou většinou všech poslanců.

Senát Parlamentu ČR

- Senát je horní komorou Parlamentu České republiky
- Jeho postavení je upraveno v Ústavě ČR, přijaté roku 1992
- V Senátu zasedá 81 senátorů, kteří jsou voleni na dobu šesti let
- Každé dva roky se volí třetina senátorů
- Volí se většinovým volebním systémem
- Pasivní volební právo je 40 let
- Senát sídlí v areálu Valdštejnského paláce v Praze
- Senát projednává návrhy zákonů, které mu postoupila Poslanecká sněmovna

Postup Senátu při projednávání návrhu zákona, který mu postoupila Poslanecká sněmovna ČR

Návrh zákona z Poslanecké sněmovny může Senát:

- Schválit – návrh zákona je postoupen prezidentovi ČR
- Zamítnout – návrh je vrácen do Poslanecké sněmovny, ta může Senát přehlasovat nadpoloviční většinou všech poslanců. To není možné v případě ústavního zákona, volebních zákonů, zákonu o styku obou komor Parlamentu, Jednacího řádu Senátu a některých mezinárodních smluv.

- Vrátit pozměňovacími návrhy zpět do Poslanecké sněmovny – ta o zákonu hlasuje ve znění navrženém Senátem, pokud není přijato prostou většinou, hlasuje znovu o návrhu v původním znění navrženém Poslaneckou sněmovnou a je případně schválen nadpoloviční většinou hlasů všech poslanců.
- Vyjádřit vůli se návrhem nezabývat – tímto usnesením je návrh zákona přijat.
- Nevyjádřit se – pokud se Senát do 30 dnů k návrhu zákona nevyjádří, je zákon přijat.

Další pravomoci Senátu ČR

V případě rozpuštění Poslanecké sněmovny přijímá v naléhavých záležitostech na místo zákonů zákonná opatření, která může navrhnout jen vláda a která musí být schválena na první schůzi nově zvolené Poslanecké sněmovny, jinak dále pozbývají platnosti. Zákonná opatření Nelze přijímat ve věcech Ústavy, státního rozpočtu, státního závěrečného účtu, volebního zákona a některých mezinárodních smluv.

Další pravomoci Senátu ČR

Senát může podat k Ústavnímu soudu na prezidenta žalobu pro velezradu. Senát vyjadřuje souhlas se jmenováním soudců Ústavního soudu, které navrhuje prezident. Spolu s Poslaneckou sněmovnou volí prezidenta a vydává usnesení, že prezident nemůže vykonávat ze závažných důvodů svůj úřad. Na návrh Senátu jmenuje prezident předsedu a inspektory Úřadu na ochranu osobních údajů. Senát též Poslanecké sněmovně navrhuje dva kandidáty na Veřejného ochránce práv.

Zákonodárná procedura

- Návrh zákona je podán jako zákonodárná iniciativa do Poslanecké sněmovny
- Po jeho projednání a schválení Poslaneckou sněmovnou postupuje do Senátu
- V případě schválení je zákon podepsán prezidentem republiky a předsedou vlády a následně vyhlášen ve Sbírce zákonů České republiky

Zákonodárná procedura

- Pokud není návrh v senátní fázi schválen, návrh se vrací do Poslanecké sněmovny, kde se rozhodne o výsledku projednávání.
- Poté je zákon postoupen prezidentu republiky, kterému Ústava svěřuje zákon vrátit, což se někdy nazývá jako právo veta.
- Prezident republiky má pravomoc návrh zákona vrátit, s výjimkou zákonů ústavních.
- Pokud je zákon prezidentem vrácen, hlasuje o něm Poslanecká sněmovně nadpoloviční většinou všech poslanců. V případě schválení je zákon podepsán předsedou Poslanecké sněmovny, prezidentem republiky a předsedou vlády a následně vyhlášen ve Sbírce zákonů České republiky.

Poslanecká sněmovna ČR

<http://www.televizky.cz/tv/zeme/ceska-republika/>

Senát ČR

<http://www.petr-gawlas.cz/senat.html>

Pracovní list

Uveď, kolik poslanců zasedá v Poslanecké sněmovně:

Uveď, kolik senátorů zasedá v Senátu:

Uveď, jak často se konají volby do PS:

Uveď, jak často se konají volby do Senátu:

Uveď, jakým volebním systémem se volí do PS ČR:

Uveď, jakým volebním systémem se volí do Senátu ČR:

Pracovní list

Uveď, od kolika let je pasivní volební právo do
Poslanecké Sněmovny ČR:
Senátu ČR:

Uveď, co je hlavní činností Poslanecké sněmovny:

Uveď, co může Senát udělat se zákonem, který obdrží
od Poslanecké sněmovny:

Uveď, kdy přijímá Senát zákonná opatření:

Použité zdroje:

- Ústava České republiky
- TOMANCOVÁ, Jaroslava a Karel SCHELLE. A KOL. *Právní nauka pro školy a praxi*. VI. Praha: EUROLEX, 2004. ISBN 80-86432-78-5.
- TOMANCOVÁ, JUDr. Jaroslava. A KOL. *Základy práva (nejen) pro školy*. Boskovice: František Šalé - ALBERT, 2007. ISBN 80-7326-110-3.
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Z%C3%A1konod%C3%A1rn%C3%A1_moc
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Sen%C3%A1t_Parlamentu_%C4%8CR

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Jan Svoboda.

